

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Veteris Hominis Per Expensa Quatuor Novissima Metamorphosis, Et Novi Genesis

Stanyhurst, Guillaume

Coloniae, Anno 1702

VD18 1237699X

Caput II. Post tubæ sonitum, sequitur Resurrectio corporum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51849](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51849)

CAPUT II.

Post tubæ sonitum sequitur Resurrectio corporum.

TUbâ ubique & per omnia cœlorum, terrarum, inferorum spatia resonante, mortui tanquam ab altissimo somno excitati, è tumultis patefactis resurgent, & celerrimè ad locum Judicii transferentur. Sed quanto discrimine resurgent electorum & improborum corpora! Petit S. Paulus: [a] *Quomodo resurgent mortui? Quali autem corpore venient?* Idemne erit corpus divitis Epulonis & Lazari? Caini & Abelis? Judæ Apostoli & Judæ proditoris? De discrimine itaque corporum, quibus omnes in magno illo theatro comparebunt, erit nobis sermo, 1. Contemplemur electorum, deinde reproborum corpora. Panduntur omnia in Ægyptiaca solitudine sepulchreta, ex quibus prodeunt illi ætate venerabiles, à canitie olim suspiciendi viri, Pauli, Antonii, Hilariones,

2 1. Cor. 15. 35.

DE JUDICIO. 83

riones, Pachomii, Paphnutii. Aspice
nunc illa corpora, in recessu olim so-
litudinis macerata, sole torrida, aqua
& paucis dactylis pasta, jejuniis ene-
cta, insomniis exanguia, exasperata
ciliciis, verberibus lacera: quæ tesqua
& sylvas, quæ specus & antra incolue-
runt, vepribus & spinis prope inse-
pulta. Nulla jam apparet in genis ma-
cies, nullus in vultu pallor, nullæ in
oculis lachrymæ, nullus in pectore li-
vor. Ubi jam saxum tuum Hierony-
me, quo pectus percutiebas? Ubi ô
Paule vestis tua è palmis contexta?
Ubi ô Joannes zona illa tua pilosa &
hispida? Ubi tuum ô Hilarion cili-
cium? Quanta in fronte serenitas, qua-
lis in oculis fulgor, quæ in genis ve-
nustas, quam insignis in omnibus
membris decor! Fulgent jam illa cor-
pora quatuor exquisitissimis dotibus
nobilitata, nimirum claritatis, agili-
tatis, subtilitatis. Quodlibet ergo cor-
pus electi immenso splendore corusca-
bit, asserente Christo, fore, ut [a] *Justi*
E 6 *fulgeant*

a *Matth. 13. 43.*

fulgeant sicut Sol in regno Patris eorum. Mirabilis quoque erit eorundem corporum agilitas, ut huc illucque se pro arbitrio transferant, nulla gravitate tardante, adeo ut Sapiens Justos comparet scintillis, quæ vento agitante omnem in partem feruntur. (a) *Tanquam scintilla in arundineto discurrent.* Insigni quoque subtilitate prædita erunt illa corpora, adeo ut alia corpora facile penetrare possint. Sicut corpus Servatoris beatæ vitæ redditum, ingentem illum lapidem, quo sepulchrum tegebatur, sine ulla scissione penetravit in mortem spiritus, qui carcerum muris, portisque retineri non potest. Deinde nulli perpeffioni obnoxia erunt hæc corpora. Quatuor has corporis gloriosiores colligunt Theologi ex illis verbis Pauli: (b) *Seminatur in corruptione, surget in incorruptione.* Ecce dotem impatibilitatis. *Seminatur in ignobilitate, surget in gloria.* Ecce claritatis. *Seminatur in infirmitate,*
surget

a Sap. 11. b Cor. 15. 44.

*surget in virtute: Ecce agilitatis. Seminatur corpus: animale, surget spirituale: Ecce subtilitatis dotem. Sed interim dum nos verbis exornamus beatorum corpora, ecce tibi summa pernecitate Animæ electorum è cœlo ad suos tumulos, inde ad corpora advolant. Deus immortalis, qualis hic erit occurfus, iude animæ in cœlo, hinc corporis è tumulo? quàm lætis oculis corpus aspiciet beatam suam animam! quales erunt animæ & corpori dialogi, quàm suavia colloquia, quàm dulcia oscula, quàm amabiles amplexus! audite panegyricam, quam tunc anima ad corpus habebit orationem. Occurret anima dicens carni: Eja Soror & Sponsa carissima salve: (a) *Jam hyems transit, imber abiit & recessit, surge anima mea, & veni.* Implevit Deus desiderium nostrum: ô carissimum corpus, ubi hæctenus delituiſti? Ubi per tot sæcula domicilium habuisti? Deus bone, tune in obscura & fœcu-*

E 7

lenta

a Cant. 2.

lenta sepulchri caverna , in cineres
& pulveres redactum , in cadaverosa
ossium congerie jacuisti : & ego pa-
radisum huc usque incolui ? Hoccine
operum tuorum præmium ? Hæc-
cine sudorum & laborum tuorum
merces ? Alia te manet mecum re-
muneratio. Tu comes itinerum &
laborum meorum fuisti , tu mecum
injurias & contumelias propter Chri-
stum pertulisti ; tu jejuniorum & vi-
giliarum laborem , tu crucem pœni-
tentiaë , tu victus difficultatem , tu re-
rum omnium inopiam mecum susti-
nuisti ? Quoties ori tuo panem sub-
traxisti , ut Christum in paupere ale-
res. Quoties vestem , ut pauperem ve-
stires , tibi ipsi detraxisti ? Quoties re-
nunciasti possessionibus tuis & opi-
bus , & juri tuo , ne pacem cum pro-
ximo non haberes ? Æquum igitur
est , ut quæ mecum in lacrymis semi-
nasti , mecum etiam in exultatione
metas ; & ut quæ fueras pœnitentiaë ,
jam comes sis & gloriaë. Exsurge
igitur de pulvere & conjungere mihi,

me-

mecumque ad percipiendum laborum tuorum præmium veni : Pergamus læti, atque alacres ad Judicis dexteram cum cæteris ; nam hodie æternam cœli gloriam nullo tempore finiendam ambo percepturi sumus. Tunc igitur animus carnem , & caro animum dulcissimè amplectentur , & felicissimo ac indissolubili nexu conjungentur , & in ictu oculi corpus quatuor illis gloriosis dotibus nobilitabitur. Tunc dicet spiritus carni: [a] *Ecce tu pulchra es amica mea , ecce tu pulchra es* : Et respondebit caro spiritui : *Ecce tu pulcher es dilecte mi , & decorus*. Sic ergo unà unientur corpus & anima , caro & spiritus.

VI. Sed modò ab electis ad improbos , & eorum corpora oculos convertamus. O quam erunt disparis conditionis corpora reproborum ! illa pro illustri splendore , tenebrosa obscuritate induentur , quæ congruat tum tenebroso illi carceri, ex-

ter-

a Can. 2.

ternisque tenebris , in quas projiciendi sunt , tum internis tenebris, in quibus vixere , æternumque vivent. Et sicut splendor beatorum corporum comitem habebit admirabilem quandam pulchritudinem, ita istorum corpora odiosissimam fæditatem. Eadem corpora prægravia erunt, ea præsertim, quæ pigritia à suo officio ritè fungendo abduxit. Etsi autem immortalia erunt corpora & indissolubilia, (nullius enim erit aut bonis aut malis ultra morti locus) erunt tamen mirum in modum patibilia! nec ullo membro carebunt, ut. quoniam membris omnibus peccato servierunt, membris omnibus patiantur. Nullo morbo laborabunt, quo ulla in parte corporis morsus doloris hebescat, aut retundatur, sed ubique potius acerrimè atque acerbissimè sentiatur. O infelix, qui unius dentis dolorem ferre non potes, quid factururus es, si in illo perditorum numero censearis, quibus post acceptam

à Deo maledictionem, omnes dentes, omnia ossa, omnes venæ, nervi, arteriæ, omnes pedum, manuumque digiti, omnia viscera, omnia intestina dolebunt. Erunt ergo omnia illa corpora tanquam fœdissima monstra squallida, lurida, nigra, gravia, fœtida, graveolentia. Sed videamus quo pacto illa resurgent. Aperitur in Babylone marmoreum mausoleum, indeque egreditur Alexander olim Magnus, jam minimus, illo erecto collo Bucephalum, coronam, ac sceptrum postulat: sed mox dimittit supercilium ac cristas, & mæsto vultu terram intuetur. Surgit in Græcia Xerxes, circumspicit ubi sint equitum turmæ, peditum cohortes. Videt se solum. Surgit in Italia Tullius, pulpitem flagitat, rostra quærit; sed mox confusus fileet. Prodit dives Epulo, quærit mensam, & byssum, ac purpuram: videt se iis destitutum. Egreditur è tumba impia Jesabel: requirit speculum, calami-stros, fucos, strophium, & nusquam

quam videt. Surgit hic Cæsar sine
~~diademate~~, Rex sine corona, Prin-
 cept sine purpura, Senator sine toga,
 Miles sine fago, Philosophus sine
 pallio, Eques sine ocreis, Episcopus
 sine mytra, Abbas sine Peto, Sacer-
 dos sine casula: omnes nudi. Dum
 ita stant super tumulos illa maledi-
 cta cadavera, illa inauspicata cor-
 pora, ecce tibi è centro terræ, ex ca-
 liginoso Inferorum spelæo emergunt
 æquè maledictæ Animæ, quæ ubi
 venient in conspectum suorum cor-
 porum, proh Deus! qualis hic erit
 utrimque ululatus, quàm flebiles u-
 triusque Elegiæ, quàm aspera animæ
 in corpus satyra: quo vultu se mu-
 tuò intuebuntur. Quàm ægrè hoc
 par conjugum sibi dabit manus? quot
 maledictis se mutuò lacerabunt, quot
 diris se devovebunt? Quibus verbis
 se mutuò salutabunt: ô infelix cor-
 pus [inquiet anima] tu initium ac
 finis calamitatis meæ! ô non am-
 plius sodalis meus, sed infensissimus
 hostis: non amplius adjutor, sed per-
 secu-

secutor : non amplius mihi eris domicilium, sed ergastulum. O meritò infelix? quàm caro jam mihi constant momentaneæ voluptates illæ tuæ? ô fætida caro! quanta tu mihi tormenta tuis illecebris thesaurizasti! Hæccine est illa caro, propter quam tot commessionibus & ebrietatibus vacavi? propter quam tot fornicationes, tot sacrilegia, tot adulteria perpetravi: propter hunc saccum stercoreum regnum cælorum amisi? propter hunc vilem & putridum truncum vitæ æternæ jacturam feci? ô palatum infelicissimum! propter te ego terras & maria fatigabam. O venter infortunate, & quomodo ita insanivi, ut te pro Deo colerem? Hactenus ego quidem tartareis ignibus arsi; sed nunc tempus est, ut & tu mecum particeps sis pœnæ, quia fuisti & consors culpæ. O centies millies maledictum corpus, cur tu mihi obviam occurris? cur non potius in tenebrosa & purulenta sepulchri caverna æternùm in cinere & pul-

pulvere delitescis? O te sceleratum, ô me infelicem, quæ ad immaniora tormenta experienda denuò tibi conjungor. Veni miserum & iniquum corpus, nunc enim oportet nos coram summo Judice comparere, atque sinistram ejus manum cum improbis tenere, ad infaustissimam maledictionis sententiam percipiendam. O Furia, ô spiritus tartarei? quid moramini? cur me non discerpitis? cur ad nihilum me non redigitis? O maledicta dies infelicis meæ nativitatæ, quæ fatum hoc dirum & infaustam hanc cœli figuram habuisti, ut pro momentaneis voluptatibus cruciarer. Hæc igitur atque alia generis ejusdem anima in carnem suam cum ingenti rabie atque odio evomet, quam tamen cum hic in terris cum illa moraretur, tanquam Deam colebat, atque ut ejus libidinibus satisfaceret, Dei legem frangere, ac violare non verebatur. Quam violentum animæ tunc erit, denuo uniri tam infausto corpori? Itaque tunc miserum

rum

rum illud corpus incipiet horrendum
 stridere dentibus, anima verò aëra
 implere lamentabilibus questibus.
 Quippe tam corpus quàm anima ex
 omni parte, & ab omnibus creatu-
 ris destituentur; Quia, ut bene Chry-
 sostomus: *Ibi non erit resistendi vir-
 tus, nec pœnitentiæ locus, nec defen-
 sionis tempus, nec fugiendi facultas,
 nec latendi possibilitas, nec apparendi
 securitas, nec satisfactionis utilitas;
 & ex angustia omnium nil remanet ibi,
 nisi luctus: Quia nec proderunt divi-
 tia divitibus, nec parentes filiis, nec
 Angeli pro hominibus intercedent. Ita
 ille.*

OBSERVATIO MORALIS.

Maximum hic futurum ostendi-
 mus discrimen inter proborum & re-
 proborum corpora. Hic debet fieri
 electio: Tale enim ibi corpus resur-
 get, quale hic vivet. Nam ut ait A-
 postolus, messis sementi responde-
 bit: [a] *Qua seminaverit homo, hæc &
 metet.*

a Gal. 6. 7.

metet. Non vis ad vitam suscitari appenso ad collum laqueo instar Judæ proditoris, & fronte notâ desperationis inscriptâ ? Fuge illius avaritiam, prodicionem execrare. Non vis excitari à mortuis Caino similis, inustus stigmate perditorum ? Ne illius invidiam de alienis bonis, multoque minùs cædes innocentium imiteris. Times tanquam alter Esau redivivus comparere ingratus Deo, infestus hominibus ? ne ingluviem secteris, ne probos, ut olim Esau, persequare : Nullus aliquando inventus est canis, aut lupo, nullus ursus, aut leo, rabidiore fame stimulatus, ils qui hac olim vita ventrem quasi Deum coluère : jejunium & ciborum abstinentiam contempsère, & tenui brevique cœnâ dæmoni animam suam vendidère.